

Indledende myndighedsforhold ifm. kystsikringsprojekt

Gribskov Kommune
Tværkommunalt kystsikringsprojekt

September 2014
Vores reference: 30.0208.01

1 BAGGRUND

I 2009 havde Gribskov Kommune planer om at udføre et kystsikringsprojekt med sandfodring langs nordkysten. Projektet blev standset af forskellige årsager. I 2013 forårsagede stormen Bodil skader ved nordkysten, og der er derfor opstået et nyt behov for sikring af kysten, ikke kun i Gribskov Kommune, men også i Halsnæs og Helsingør kommuner.

De tre kommuner iværksatte på den baggrund et samarbejde om kystsikring af nordkysten i 2014 med beslutning om udarbejdelse af et skitseprojekt i juli-august og forventet politisk beslutning i oktober 2014 om det videre forløb.

Det tværkommunale kystgenopretningsprojekt undersøger mulighederne for, at kysten genoprettes ved sandfodring (bløde anlæg) ved at tilføre 1-2 millioner m³ sand til kysten, hvorved strande bliver bredere og kysten bliver mere lavvandet. Derudover undersøges muligheder for opførelse af såkaldt faste anlæg (bølgebrydere, høfder, mm.) i området ud til 100-300 meter fra kysten.

Nærværende notat giver en overordnet beskrivelse af de planmæssige tilladelser, der vurderes nødvendige for, at projektet kan realiseres, samt en beskrivelse af de myndighedsforhold, som projektet vil være underlagt.

2 MYNDIGHEDSFORHOLD

2.1 Habitatbekendtgørelsen¹

Habitatbekendtgørelsen udpeger internationale naturbeskyttelsesområder og fastsætter regler for behandling af sager efter Miljøministeriets lovgivning, der kan påvirke Natura 2000-områder.

¹ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 01/05/2007

2.1.1 Natura 2000-områder

De internationale naturbeskyttelsesområder – også kaldet Natura 2000-områder – er et vigtigt bidrag til at beskytte den biologiske mangfoldighed i Danmark. Natura 2000-områderne er udpeget, jf. habitatdirektivet, for at beskytte levesteder for fugle og for at beskytte naturtyper, levesteder og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Kystsikringsprojektet planlægges udført langs nordkysten, hvor der er flere Natura 2000-områder både på land og på havet langs kysten. Det drejer sig om Natura 2000-område nr. 195 - Gilleleje Flak og Tragten, Natura 2000-område nr. 135 - Tisvilde Hegn og Melby Overdrev samt Natura 2000-område nr. 153 - Havet og Kysten mellem Hundested og Rørvig. Hvert Natura 2000-område består af et eller flere habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og/eller ramsarområder.

Generelt er der forbud mod at forringe naturtyper og levesteder for beskyttede arter i Natura 2000-områder.

Oversigtsbillede af Natura 2000-områder på Sjællands nordkyst. Grønt skraverede områder er habitatområder, lilla skraverede områder er fuglebeskyttelsesområder.

2.1.2 Planlægningstilladelse

Når der planlægges aktiviteter eller anlæg inden for Natura 2000-områder, kræves en tilladelse til planlægning fra Naturstyrelsen. Anlæg på søterritoriet indebærer, at Kystdirektoratet også skal inddrages i planarbejdet, da de er myndighed for anlæg på søterritoriet.

En planlægningstilladelse gives i henhold til habitatbekendtgørelsens § 5, som medfører et forbud mod planlægning for bestemte aktiviteter inden for

Natura 2000-områder. Habitatbekendtgørelsens § 5 kan fraviges i visse tilfælde, hvis der kan opnås en bedre natur- og miljøbeskyttelse igennem ændret planlægning eller hvis et projekt vurderes kun at påvirke et Natura 2000-område marginalt.

Naturstyrelsen er, som nævnt, myndighed for planlægningstilladelser i Natura 2000-områder. En ansøgning om planlægningstilladelse skal redegøre for, at det er nødvendigt at placere projektet i et Natura 2000-område samt indeholde en indledende redegørelse for projektets indvirkning på det berørte Natura 2000-område.

Der skal foreligge en planlægningstilladelse før videre planlægning kan sættes i gang. En planlægningstilladelse er således ikke en tilladelse til projektet, men en tilladelse til at gå i gang med planlægningen for det.

Sandsynligheden for, at der gives en planlægningstilladelse til dette projekt vurderes forholdsvis stor, hvis man fra start får tilpasset projektet de naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

2.1.3 Væsentlighedsvurdering og konsekvensvurdering

Myndighedens efterfølgende behandling af sager, hvor der er planlægningstilladelse, skal ske i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens retningslinjer om konsekvensvurdering, jf. §§ 6-7 om foreløbig vurdering og eventuel konsekvensvurdering.

Det skal vurderes, hvorvidt en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, den såkaldte væsentlighedsvurdering. Det er den enkelte myndighed, typisk kommunen, der foretager en foreløbig vurdering heraf. Hvis myndigheden skønner, at det ikke kan udelukkes, at en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en egentlig konsekvensvurdering.

Da projektet omfatter arealer, der er udpeget som Natura 2000-områder, vil det være meget sandsynligt, at der skal udføres en egentlig konsekvensvurdering.

2.2 Kystbeskyttelsesloven §§ 16 og 16a²

Etablering af alle faste eller forankrede anlæg på søterritoriet samt terræ ændringer kræver tilladelse af Kystdirektoratet efter kystbeskyttelseslovens §§ 16 og 16a. Således vil både sandfordring og etablering af faste anlæg ud for kysten kræve tilladelse efter §§ 16 og 16a.

Kystdirektoratet er myndighed, og der skal søges om tilladelse til anlæg på søterritoriet via et ansøgningsskema, som findes på Kystdirektoratets hjemmeside.

² Bekendtgørelse af lov om kystbeskyttelse nr. 267 af 11/03/2009

Ved behandling af ansøgning om anlæg på søterritoriet vurderes flere forhold, som f.eks. projektets påvirkning af kysten, miljøet, naturforhold og Natura 2000-områder. Kystdirektoratet tager herunder også stilling til, om projektet skal vurderes efter bekendtgørelse for søterritoriet.

2.3 VVM-bekendtgørelse for søterritoriet³

Bekendtgørelsens § 3 omhandler de aktiviteter, hvor det skal afgøres for hvert enkelt tilfælde, om projektet er VVM-pligtigt. Af bekendtgørelsens nævnte aktiviteter hører kystsikringsprojektet umiddelbart ind under følgende punkter:

- Kystanlæg til modvirkning af erosion og maritime vandbygningskonstruktioner, der kan ændre kystlinjerne, som f.eks. diger, dæmninger, moler, bølgebrydere og andre konstruktioner til beskyttelse mod havet, bortset fra vedligeholdelse og genopførelse af anlæggene.
- Uddybning og opfyldning.
- Øvrige projekter, hvor projektet grundet dets art, dimension eller placering er af en sådan karakter, at det ikke kan udelukkes, at projektet kan forventes at have væsentlig indvirkning på miljøet.

Hårde anlæg til kystbeskyttelse hører under førstnævnte punkt og alt efter omfang evt. også under sidstnævnte punkt. Sandfodring hører under de to sidstnævnte punkter. Idet der er tre Natura 2000-områder langs nordkysten, heraf to på søterritoriet, vurderes det meget sandsynligt, at projektet falder ud som VVM-pligtigt. Afgørelsen om VVM-pligt er dog Kystdirektoratets beslutning.

Kystsikringsprojekter er omfattet af VVM-bekendtgørelsen for søterritoriet. Det kan godt samtidigt være omfattet af en anden bekendtgørelse om VVM på land, se afsnit nedenfor. Hvis det er tilfældet kan de forskellige myndigheder indbyrdes aftale, at ansøger skal udarbejde og fremlægge en fælles VVM-redegørelse for projektet. Redegørelsen skal forelægges begge myndigheder.

2.4 VVM-bekendtgørelsen på land⁴

Kystsikringsprojektet vil medføre bredere strande og dermed vil også områder på land kunne påvirkes. Aktiviteterne på land kan være omfattet af VVM-bekendtgørelsen.

Kommunen er typisk myndighed for VVM-redegørelser på land, men i tilfælde hvor der er flere kommuner involveret, kan det være Naturstyrelsen, der er myndighed. Kystsikringsprojektet for de tre kommuner falder ikke ind under bilagspunkter i Bilag 1 i VVM-bekendtgørelsen, dvs. projektet vurderes ikke at være obligatorisk VVM-pligtigt.

³ Bekendtgørelse om miljømæssige vurderinger af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet nr. 579 af 29/05/2013

⁴ Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning nr. 764 af 23/06/2014

Anlæg, hvor der skal vurderes ud fra det enkelte projekt, om der er VVM-pligt, er opført på bekendtgørelsens Bilag 2. Af de nævnte punkter på Bilag 2 er punkt 11k umiddelbart relevant:

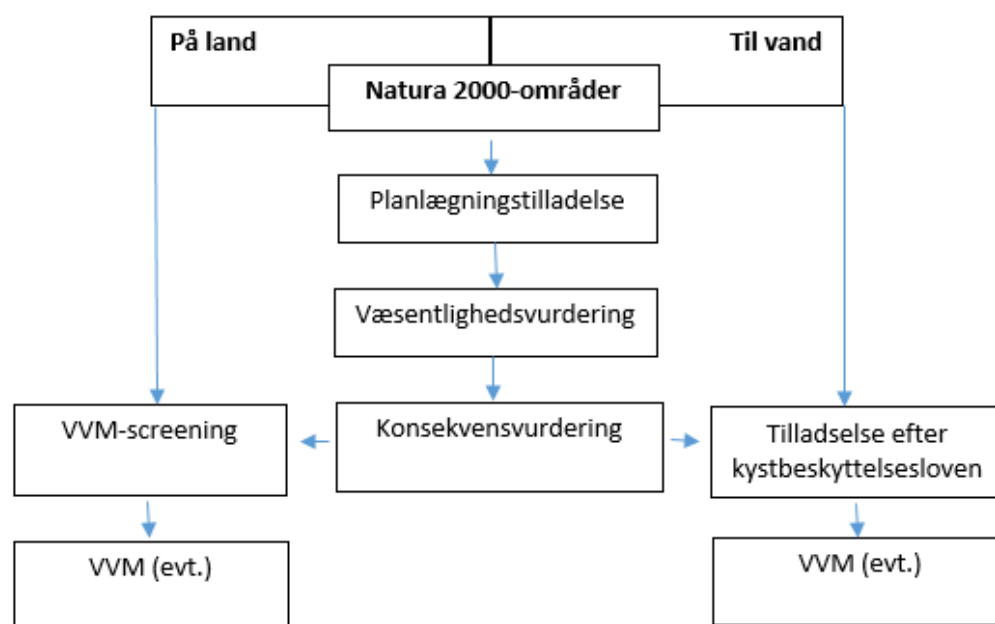
k) Kystanlæg anlagt inden for dagligvandlinjen til modvirkning af erosion, og som kan ændre kystlinjen, f. eks. skråningsbeskyttelser, strandhøfder og diger og andre konstruktioner til beskyttelse mod havet, bortset fra vedligeholdelse og genopførelse af sådanne anlæg.

Såfremt der er aktiviteter i projektet inden for den daglige vandlinje, vil kystsikringsprojektet skulle VVM-screenes i henhold til VVM-bekendtgørelsen. Myndigheden skal vurdere med baggrund i VVM-screeningen, om projektet er VVM-pligtigt.

Hvis konsekvensvurderingen har konkluderet, at der ikke er skadelige virkninger på Natura 2000-området og dette fremgår af VVM-screeningen, så er der sandsynlighed for, at screeningens konklusion bliver, at projektet ikke er VVM-pligtigt på land.

3

DIAGRAM OVER FORVENTEDE MYNDIGHEDSTILLADELSER

4

KYSTDIREKTORATETS NUVÆRENDE PRAKSIS

Efter Kystdirektoratets praksis for behandling af ansøgninger om kystbeskyttelse mod erosion kræves der som udgangspunkt for at få tilladelse, at ejendom eller infrastruktur er truet af beskadigelse eller ødelæggelse inden for en periode på ca. 25 år, vurderet ud fra den gennemsnitlige årlige erosion på den pågældende kyststrækning.

Kystdirektoratet har således i en sag fra september 2014⁵ i Gribskov Kommune givet afslag på kystbeskyttelse i form af etablering af stenkastning, da Kystdirektoratet ikke fandt, at der i en godt 60 årig periode var synlig erosion af bevoksningsgrænsen på den konkrete strækning. Herudover var erosionsproblemet ud for matriklerne gennemsnitligt set ikke eksisterende. Kystdirektoratet anderkendte, at med stormen Bodil var der et vist behov for reetablering og beskyttelse, men fandt løsningen, der var ansøgt om, for omfattende.

I en lignende sag også fra Gribskov Kommune fra 2012⁶, hvor der også var ansøgt om kystbeskyttelse i form af sandfodring og etablering af bølgebrydere, gav Kystdirektoratet tilladelse til dette uden krav om VVM. Begrundelsen for tilladelsen var, at erosionen af skrænten på strækningen var kraftigt forøget gennem de sidste år, og at projektet blev designet således, at de negative effekter som følge af etablering af bølgebrydere blev kompenseret ved sandfodring. Grunden til at der ikke var krav om VVM, var at Kystdirektoratet vurderede, at det pågældende projekt ikke havde væsentlige virkninger på miljøet.

Et andet eksempel på en tilladelse er en sag fra Middelfart Kommune om etablering af to stenrev tæt på et Natura 2000-område⁷. Da revene blev etableret tæt på et Natura 2000-område var der krav om udarbejdelse af en egentlig konsekvensvurdering. Da konklusionen på konsekvensvurderingen var, at der ikke ville forekomme væsentlige virkninger på miljøet, fandt Kystdirektoratet det ikke nødvendigt at udarbejde en VVM-redegørelse.

5

OPSAMLING

Det tværkommunale kystsikringsprojekt langs nordkysten vil, uanset om der planlægges for hårde eller bløde kystbeskyttelsesforanstaltninger eller en kombination af begge, skulle igennem en række myndighedsforhold og opnåelse af tilladelser, inden projektet kan realiseres. Dette skyldes primært, at projektet, både til lands og vands, berører en række Natura 2000-områder, som er udpeget til beskyttelse af natur i henhold til EU's habitatdirektiv.

Indledningsvist skal der indhentes en planlægningstilladelse. Naturstyrelsen er myndighed, og Kystdirektoratet inddrages. Når projektet har opnået en planlægningstilladelse, skal det vurderes, om der er væsentlige påvirkninger på Natura 2000-områderne. Hvis påvirkningerne vurderes væsentlige, skal der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering. Det vurderes meget sandsynligt, at der ved nærværende projekt skal udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering, da projektet omfatter arealer, der er udpeget til Natura 2000.

⁵ Afslag på ansøgning om tilladelse til kystbeskyttelse samt fastholdelse af påbud om fjernelse af etableret kystbeskyttelse på matr. nr. 7000h, 44he, 44hk og 44dv alle Udsholt By, Blistrup beliggende ud for Havstokken, Gribskov Kommune.

⁶ Tilladelse til kystbeskyttelse på og ud for matr. nr. 7h og 18bi Vejby By, Vejby, beliggende Ved Skrænten 1-21 og Hanebjerg Skovvej 48, Vejby, Gribskov Kommune

⁷ Tilladelse til etablering af to stenrev til dykkerformål nord for Hindsgavlhalvøen, Middelfart Kommune.

Der skal også foreligge en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven for aktiviteter på søterritoriet. Ud fra tidligere ansøgninger vurderes det sandsynligt, at et kystbeskyttelsesprojekt af strækninger, hvor der gennem en årrække er sket væsentlig erosion, så ejendomme og infrastruktur er truet, kan tillades efter kystbeskyttelsesloven. Dette kræver dog, at der ikke er skadelige virkninger på Natura 2000-området.

Der er sandsynlighed for, at projektet er VVM-pligtigt på søterritoriet, jf. bekendtgørelse for søterritoriet, hvis projektet påvirker Natura 2000-områder væsentligt. For at projektet kan godkendes skal planlægningen tage højde for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, og passende afværgeforanstaltninger skal foretages.

Der skal desuden udføres en VVM-screening for aktiviteter på land inden for den daglige vandlinje. Det er muligt, at udfaldet af VVM-screeningen vil være, at projektet på land ikke vurderes at være VVM-pligtigt, dette afhænger dog af konsekvensvurderingen.

Helt overordnet vurderes det, at et projekt med sandfodring og etablering af høfder, bølgerov m.m. godt kan realiseres, hvis projektet fra start tilpasses, så det ikke har skadelige virkninger på Natura 2000-områder.